

NIEUWS

De stikstofuitstoot moet nog verder omlaag dan gedacht, zeggen Wageningse onderzoekers

Natuur De huidige stikstofnormen zijn gebaseerd op onderzoek uit 2011 en zijn volgens nieuw onderzoek van Wageningen University achterhaald. Sommige natuurgebieden kunnen slechter tegen stikstof dan gedacht.

Flóri Hofman 31 augustus 2023 Leestijd 2 minuten Leeslijst □ Luisteren ◄»



De Bergyennen in Overiissel is een beschermd natuurgebied.

Foto Eric Brinkhorst

<u>donderdag</u>. De studie is uitgevoerd in opdracht van de (inmiddels demissionair) minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal (VVD).

De huidige stikstofnormen zijn gebaseerd op onderzoek uit 2011 en zijn volgens de onderzoekers achterhaald. "De depositie moet verder omlaag dan tot nu toe werd aangenomen om de doelen te halen", zegt de bij het onderzoek <u>betrokken ecoloog Wieger Wamelink</u> in een verklaring. "Maar voorlopig is de huidige overschrijding op veel plekken nog zo hoog, dat we eerst moeten kijken of we de huidige depositie met de helft kunnen verminderen. Dat is al een hele opgave, maar als dat lukt, leidt dat al tot een hele verbetering voor de natuur."

Demissionair minister Van der Wal schrijft in een persbericht dat ze het onderzoek "zorgwekkend nieuws voor de natuur" vindt. "De noodzaak om stikstof te verminderen was al hoog, door de nieuwe wetenschappelijke inzichten is onze opgave helaas groter geworden." Ze wil het RIVM de komende tijd laten onderzoeken welk effect de "huidige inzet" heeft en wat er nog meer nodig is om de natuur te beschermen. In oktober is dat onderzoek afgerond, verwacht Van der Wals ministerie bij monde van een woordvoerder.

Lees ook

Behalve de 2.500 al bekende boeren stoten mogelijk duizenden andere agrarische bedrijven óók illegaal stikstof uit



Verenigde Naties

De onderzoekers van de WUR vertaalden <u>een vorig jaar gepubliceerd rapport</u> over kwetsbare natuur in heel Europa naar de specifieke Nederlandse situatie. Een onderzoeksgroep onder leiding van de Verenigde Naties concludeerde toen dat sommige natuurtypen kwetsbaarder zijn voor stikstofuitstoot dan tijdens het vorige Europese natuuronderzoek, uitgevoerd in 2011, werd gedacht. Om deze kwetsbare natuur voldoende te beschermen, moesten de normen dus strenger, concludeerden onderzoekers.

Wat dat zou betekenen voor de Nederlandse normen was niet precies duidelijk. Het onderzoek van de WUR wijst nu uit dat ook sommige Nederlandse natuur slechter tegen stikstof kan dan gedacht, en dus dat de stikstofnormen omlaag moeten. Gemiddeld moet de uitstoot met 1,3 kilogram per hectare per jaar omlaag, naar een totale uitstoot van 17,7 kilogram. Het gaat hier om een gemiddelde voor heel Nederland: in kwetsbare natuurgebieden zal de norm nog strenger moeten, terwijl de maatstaf voor andere regio's onveranderd zal kunnen blijven.

Kritische depositiewaarde

De onderzoekers onderscheiden in Nederland 84 typen natuur, 67 daarvan zijn gevoelig voor stikstof. Om te meten hoeveel stikstof er mag neerslaan op een natuurgebied, hanteren de politiek en wetenschappers de zogeheten kritische depositiewaarde (KDW). Ieder natuurtype heeft een eigen KDW. Die is op basis van proeven in het veld, in het lab en met modellen, vastgesteld en bepaalt

hoeveel stikstof er mag neerdalen voordat er permanente schade optreedt. Daalt er te veel stikstof neer, dan kunnen plantensoorten verdwijnen die kenmerkend zijn voor een gebied.

Naast de 84 Nederlandse natuurtypen die een KDW hebben, zijn er nog 14 leefgebieden van plantensoorten in Europa met zo'n stikstofnorm. Voor 64 van de 98 natuurtypen blijft de KDW hetzelfde, voor 32 wordt de norm strenger en voor 2 juist soepeler. "Stikstof die neerslaat in een natuurgebied blijft jarenlang in de bodem en in planten aanwezig en bouwt zich hier op. Tegelijkertijd verzuurt de bodem steeds verder", zegt ecoloog Wamelink. "Hoe langer de [onderzoeks]metingen lopen, hoe duidelijker wordt wat de negatieve gevolgen zijn van teveel stikstof op de natuur. Daardoor wordt ook de KDW steeds nauwkeuriger en veelal lager."

Lees ook

Niet iedere boer had verwacht zélf een berekening te maken om te weten of ze piekbelaster zijn



Een versie van dit artikel verscheen ook in de krant van 1 september 2023.

Delen ≪

Mail de redactie ☑



Over NRC Mijn NRC Contact **NRC Websites** Neem een Redactie Mediahuis NRC Over ons Werken bij Opinieredactie NRC Carrière abonnement Auteursrecht Inloggen De ombudsman NRC Webwinkel Privacy Account aanmaken Colofon **NRC Lezersfonds** AdSales Leveringsvoorwaarden Digitale krant NRC-Code Mijn leeslijst Klantenservice Onze app Mijn abonnementen Familieberichten Archief Service & bezorging Nieuwsbrieven Adverteren

